

РЕШЕНИЕ

№ 6567

гр. София, 18.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 23.01.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова

ЧЛЕНОВЕ: Калинка Илиева

Слава Гьошева

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Радослав Стоев, като разгледа дело номер **12205** по описа за **2025** година докладвано от съдия Весела Цанкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на М. И. Г., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, срещу Решение № 2752 от 21.07.2025 г., постановено по НАХД № 15542/2024 г. по описа за 2025 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 94-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № ЗОП-96#4 от 26.09.2024 г., издадено от изпълняващ правомощията на председателя на Сметната палата на Република България, с което на касатора е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 5 997,60 лева, на основание чл. чл. 247, ал. 1, във връзка с чл. 260, ал. 2 от ЗОП, във връзка с чл. 3, ал. 1 от ЗАНН.

В касационната жалба са изложени доводи за неправилност и незаконосъобразност на решението на СРС, както и за допуснати съществени процесуални нарушения и явно несправедливо наказание. Поддържа се, че неправилно е прието наличие на административно нарушение по чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 59, ал. 2 и чл. 195 ЗОП, свързано с условията на обществена поръчка за строително-монтажни работи на обект в язовирен район „Р. кладенец“. Сочи се, че изискването за застраховка по чл. 171 ЗУТ не представлява ограничение на конкуренцията, а непосочването изрично на възможността за еквивалентна застраховка по чл. 171а ЗУТ не съставлява нарушение, доколкото последната има императивен характер и намира

пряко приложение независимо от включването ѝ в документацията по поръчката. Навеждат се съображения за несъоставомерност и относно изискването за технически ръководител, като се поддържа, че непосочването на квалификациите „архитект“ и „строителен техник“ не е ограничило участието на стопански субекти, предвид нормативната уредба на чл. 163а ЗУТ и спецификата и сложността на възложените строителни дейности върху обект от критичната инфраструктура. Излагат се доводи за неправилна правна квалификация на възложителя по ЗОП, както и за незаконосъобразност на АУАН и наказателното постановление поради липса на установени елементи от състава на административното нарушение, включително вина. Поддържа се още, че необосновано е отказано прилагането на чл. 28 ЗАНН при наличие на предпоставки за маловажност на случая. Иска се отмяна на първоинстанционното решение и на потвърденото с него наказателно постановление, а при условията на евентуалност – прилагане на разпоредбата за маловажен случай.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, явява се лично и поддържа жалбата на изложените в същата основания. Моли съда да отмени решението на СРС и потвърденото с него наказателно постановление.

Ответникът – Председателя на Сметната палата, редовно призован, не се явява, представлява се от юрк. В., която изразява становище за неоснователност на жалбата. Моли съда да потвърди решението на районния съд като правилно и законосъобразно. В отговора на касационната жалба, депозиран в съда на 19.11.2025 г., излага подробни съображения за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение в минимален размер.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, предсталава се от прокурор С., който счита жалбата за неоснователна и моли решението на СРС да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Административен съд София - град, X касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна и в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, вр. с чл. 63в от ЗАНН, поради което е ДОПУСТИМА. Разгледана по същество същата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение № 2752 от 21.07.2025 г., постановено по НАХД № 15542/2024 г. по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 94-ти състав е потвърдил Наказателно постановление (НП) № ЗОП-96#4 от 26.09.2024 г., издадено от изпълняващ правомощията на председателя на Сметната палата на Република България, с което на касатора е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 5 997,60 лева, на основание чл. чл. 247, ал. 1, във връзка с чл. 260, ал. 2 от ЗОП, във връзка с чл. 3, ал. 1 от ЗАНН.

За да постанови обжалваното решение, районният съд е приел за установена следната фактическа обстановка: „Национална електрическа компания“ ЕАД е публично предприятие и секторен възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки, осъществяващо дейности в областта на електроенергетиката, представлявано от изпълнителен директор. Към 15.06.2022 г. тази длъжност е заемана от жалбоподателя М. Г., който е бил възложител по чл. 5, ал. 4, т. 1 ЗОП.

Със заповед № ОД-06-02-012/27.10.2023 г., допълнена със заповед № ОД-06-02-015/15.12.2023 г. на заместник-председателя на Сметната палата, е възложено извършването на одит на „Национална електрическа компания“ ЕАД за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2022 г., изпълнен от одитен екип с участие на свидетелката Д. Х. – старши одитор.

В хода на одита е установено, че на 15.06.2022 г. жалбоподателят е открил възлагане на обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 1 ЗОП с предмет „Строителни и монтажни работи за ремонт на сводов мост над отводящ канал на преливник, язовирен район „Р. кладенец“, чрез

публикуване на обява за събиране на оферти в Регистъра на обществените поръчки с рег. № F235007/15.06.2022 г., при прогнозна стойност 250 000 лв. без ДДС, като едновременно с обявата са публикувани условията за участие и техническата документация.

В раздел „Икономическо и финансово състояние“ от обявата е било поставено изискване участниците да притежават валидна застраховка „Професионална отговорност“ по чл. 171 ЗУТ, без да е предвидена възможност за представяне на еквивалентна застраховка по чл. 171а ЗУТ. В раздел „Технически и професионални способности“ е било въведено изискване техническият ръководител да има квалификация „строителен инженер“, без да са допустими квалификациите „архитект“ или „строителен техник“ по чл. 163а ЗУТ, както и изискване участниците да притежават валиден сертификат БДС ISO 45001:2018 за система за управление на здравето и безопасността при работа или еквивалент.

След изискване на писмени обяснения от възложителя с писма от 26.03.2024 г. и 23.04.2024 г. одитният екип е приел, че посочените условия не са мотивирани и необосновано ограничават конкуренцията, като не са съобразени с предмета и стойността на обществената поръчка. В процедурата е постъпила една оферта от „Парсек Груп“ ЕООД, който е бил определен за изпълнител и с който на 27.09.2022 г. е сключен договор на стойност 249 899,80 лв. без ДДС.

Въз основа на тези констатации на 13.08.2024 г. свидетелката Х. е съставила АУАН № ЗОП-96 срещу жалбоподателя за нарушение на чл. 2, ал. 2 във връзка с чл. 59, ал. 2 и чл. 195 ЗОП, за това че при откриване на поръчката е включил изисквания, необосновано ограничаващи участието на стопански субекти. В срока по чл. 44, ал. 1 ЗАНН са постъпили възражения.

След преценка на същите на 26.09.2024 г. е издадено наказателно постановление № ЗОП-96#4 от изпълняващия правомощията на председател на Сметната палата, с което на жалбоподателя е наложена глоба в размер на 5 997,60 лв.

Районният съд е приел, че изложените фактически обстоятелства се установяват от показанията на свидетелката Х. и от събраните писмени доказателства, които е кредитирал като непротиворечиви и достатъчни за изясняване на спора от фактическа страна, като е отбелязал, че фактическите констатации не се оспорват, а спорът е по приложението на закона.

Районният съд от правна страна е приел, че при издаването на наказателното постановление не са допуснати съществени процесуални нарушения и е приложен правилно материалния закон. Съдът е счел, че актът съдържа всички изискуеми по чл. 57 ЗАНН реквизити, издаден е от компетентен административен орган и формата му съответства на нормативните изисквания.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства.

Касационната инстанция намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

Настоящият съд възприема изцяло, съобразно чл. 220 АПК, вр. чл. 63в ЗАНН установената от СРС фактическа обстановка. Обжалваното решение е постановено въз основа на събраните доказателства, като съдът е изпълнил задължението си, разглеждайки делото по същество, да установи с допустимите от закона доказателства дали е извършено нарушение и обстоятелствата, при които е извършено, както и законосъобразността на наложеното административно наказание. При субсидиарното прилагане на НПК, районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебното следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело, при точното съблюдаване на процесуалните правила относно събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност и не е допуснал процесуални нарушения.

Не се установяват нарушения по приложението на материалния и процесуалния закон. Релевантната фактическа обстановка е установена по делото с допустими по закон доказателствени средства и в необходимия обем.

Настоящата инстанция счита, че вмененото нарушение е безспорно доказано. Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗОП съдържа забрана при възлагането на обществени поръчки възложителите да ограничават конкуренцията чрез включване на условия или изисквания, които дават необосновано предимство или необосновано ограничават участието на стопански субекти в обществените поръчки и които не са съобразени с предмета, стойността, сложността, количеството или обема на обществената поръчка. Същевременно законодателят е предоставил възможност на възложителя свободно да определя условията и изискванията към кандидатите, които смята, че ще му гарантират точно изпълнение на поръчката при съобразяване спецификата на нейния предмет и неговите потребности, но при зачитане на основните принципи на чл. 2 от ЗОП и при спазване на забраната условията или изискванията да не дават предимство на даден кандидат или необосновано да ограничават участието на лица. В този смисъл, предоставената възможност на възложителя не е неограничена, а е обвързана със задължение за достатъчна обоснованост на конкретно въведеното условие. При излизане извън оправданата допустимост на ограничението, въведените условия или изисквания обуславят нарушение на разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от ЗОП.

Настоящия състав счита, че въведените изисквания за: 1) наличие на застраховка по чл. 171 ЗУТ без посочване на възможността за представяне на еквивалентна застраховка по чл. 171а ЗУТ, 2) за притежаването на валиден сертификат БДС I S O 45001:2018 за внедрена система за управление на здравето и безопасността на работа или еквивалент, както и 3) за това участникът да разполага с технически ръководител с квалификация „строителен инженер“, ограничават конкуренцията, тъй като представянето на документите за съответствие с посочените изисквания се изисква при сключване на договор с избрания за изпълнител, а необходимостта от тези ристриktivни критерий не е обоснована от възложителя.

По отношение на всички три изисквания, посочени в обявата за откриване на обществената поръчка, е установено, че съответствието с критериите за подбор трябва да се доказва в хода на процедурата и при поискване чрез представяне на: заверено копие на валидна застраховка, съответни валидни сертификати, списък на персонала, който ще изпълнява поръчката, както и документи, удостоверяващи професионалната компетентност на посочените лица.

Съгласно чл. 67, ал. 1 ЗОП, при подаване на заявление за участие или оферта кандидатът или участникът декларира липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор чрез представяне на Единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП). Това означава, че още при подаването на заявлението за участие участникът следва да потвърди съответствието си с критериите за подбор, определени от възложителя.

В този контекст стопанските субекти, които не отговарят на изискванията на възложителя да притежават застраховка по чл. 171 ЗУТ (макар да разполагат с еквивалентна застраховка по чл. 171а ЗУТ), валиден сертификат БДС ISO 45001:2018 за внедрена система за управление на здравето и безопасността на работа или еквивалент, както и технически ръководител с квалификация „строителен инженер“ (макар да разполагат с лица с квалификация „архитект“ или „строителен техник“), биха били разубедени и биха се въздържали от подаване на заявление за участие в процедурата. Т. положение създава реална пречка за конкуренцията и ограничава равнопоставеното участие на потенциални участници.

По изложените съображения съдът намира, че при откриването и възлагането на

обществената поръчка чрез публикуване в РОП на 15.06.2022 г. на обява за събиране на оферти с рег. № F235007, жалбоподателят М. Г., в качеството си на секторен възложител на обществени поръчки, е нарушил забраната, предвидена в чл. 2, ал. 2 ЗОП във връзка с чл. 59, ал. 2 ЗОП и чл. 195 ЗОП. Нарушението се състои в това, че чрез включването на изисквания участниците да разполагат единствено със застраховка „Професионална отговорност“ по чл. 171 ЗУТ и да имат лице – технически ръководител с квалификация „строителен инженер“, е било ограничено участието на потенциални стопански субекти и е създадено необосновано предимство за определени участници, като по този начин е нарушен принципът на равнопоставеност и свободна конкуренция в обществените поръчки.

Правилно е определена и санкцията за нарушението. Налице са сочените в атакуваното наказателно постановление основания за ангажиране на административно-наказателната отговорност на жалбоподателя. Съгласно разпоредбата на чл. 247, ал. 1 от ЗОП, за извършеното нарушение законодателят е предвидил глоба в размер на 2% от извършения разход, но не повече от 10 000 лв. Наложена глоба е определена въз основа на предвиденото в санкциониращата норма и е съобразена с вида и тежестта на нарушението.

Деянието не би могло да се квалифицира и като маловажен случай, за да намери приложени разпоредбата на чл. 28 от ЗАНН. Съдът намира, че установеното противоправно деяние не съставлява маловажен случай, именно предвид липсата на основание за приемане на по-ниска степен на обществената опасност на деянието и дееца, в сравнение с обикновените случаи на нарушения от този вид. Случаят не е маловажен, тъй като се засяга основният принцип на ЗОП, а именно да се осигури конкуренция при възлагане на обществена поръчка, а в конкретния случай с поставяне на такова изискване, явно е ограничено участието на определени изпълнители и създава пречка за потенциални участници.

Изложените в касационната жалба оплаквания са идентични с тези във въззивната жалба. Районният съд е отговорил на направените възражения срещу НП, поради което настоящата инстанция намира за ненужно да ги повтаря.

От събраните по делото доказателства се установява, че към момента на издаване на наказателното постановление не са изтекли давностните срокове по чл. 34 от ЗАНН, нито абсолютната давност по чл. 81, ал. 3 във връзка с чл. 80, ал. 1, т. 5 НК е изтекла към настоящия момент. Наложено наказание е в законоустановения размер, затова и решението, с което се потвърждава наказателното постановление, е изцяло съобразено с материалния закон.

Наведените с жалбата касационни основания за нарушение на закона и съществено процесуално нарушение - по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК във връзка с чл. 63 от ЗАНН, не са налице. Решението на районния съд е правилно и законосъобразно и следва да бъде оставено в сила.

Предвид изхода на делото и своевременно отправеното от ответника по оспорването искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в депозираното становище по касационната жалба, на основание чл. 64д, ал.3 от ЗАНН касаторът следва да бъде осъден да заплати на Сметната палата юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 66,47 евро (левава равностойност от 130 лева), определени в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ, вр. чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ (ДВ, бр. 53 от 2025 г., в сила от 01.10.2025 г.), вр. § 5 от ЗВЕРБ.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо АПК, във вр. с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София-град, X касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2752 от 21.07.2025 г., постановено по НАХД № 15542/2024 г. по описа за 2024 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение, 94-ти състав е потвърдил Наказателно постановление (НП) № ЗОП-96#4 от 26.09.2024 г., издадено от изпълняващ правомощията на председателя на Сметната палата.

ОСЪЖДА М. И. Г., ЕГН [ЕГН] да заплати на Сметна палата на Република България юрисконсултско възнаграждение в размер на 66,47 (шестдесет и шест евро и четиридесет и седем евроцента) евро, представляващи равностойността на 130 (сто и тридесет) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател:

Членове: 1.

2.